

Pripomienky k návrhu novely Trestného poriadku

24/04/2021

Autor: Marcela Kosová.

Navrhujem zmeniť predkladaný návrh nasledovne:

§ 71 ods. 1 – navrhujem upraviť aktuálne znenie:

na konci text za písmenom „c“ nahradiť bodku čiarkou a doplniť samostatný odsek:

„ak s ohľadom na osobu obvineného, povahu a závažnosť trestného činu, pre ktorý bolo obvinenie vznesené, nie je v čase rozhodovanie o väzbe účel väzby možné dosiahnuť inštitútmi nahrádzajúcimi väzbu, a to dohľadom probačného a mediačného úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. c/, ponúknutou zárukou podľa § 80 ods. 1 písm. a/, ponúknutým písomným sľubom obvineného podľa § 80 ods. 1 písm. b/, ponúknutou peňažnou zárukou podľa § 81.“

za odsek 1/ sa vkladá nový odsek 2, ktorý znie:

„2/ V prípade vzatia obvineného do väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b/ musí výrok obsahovať aj uvedenie osobitných lehôt podľa § 76 ods. 8 alebo ods. 9.“

Doterajšie odseky 2 a 3 sa označujú ako odseky 3 a 4.

V odseku 4 sa v písmene f/ slová „ v odseku 2“ mení na „odseku 3“

za § 71 navrhujem doplniť § 71a

„Náležitosti rozhodnutia o väzbe.

Odôvodnenie rozhodnutia o väzbe, ktorého následkom je vzatie obvineného do väzby alebo ponechanie obvineného vo väzbe, musí okrem všeobecných náležitostí odôvodnenia uznesenia obsahovať

a/ uvedenie skutkových okolností, o ktoré sa výrok rozhodnutia o väzbe opiera,

b/ konkrétne skutočnosti, ktoré preukazujú dôvody väzby,

c/ dôvody, pre ktoré nebolo možné dosiahnuť účel väzby inštitútmi nahrádzajúcimi väzbu v zmysle § 80 a § 81.“

V § 72 ods. 2 sa vypúšťa druhá veta.

Za druhou vetou § 72 ods. 2 (pôvodne treťou) sa dopĺňa nasledovný text:

„Návrh prokurátora na vzatie obvineného do väzby musí obsahovať konkrétne skutočnosť, ktoré zakladajú navrhovaný dôvod väzby. V prípade návrhu na vzatie obvineného do väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b/, návrh musí obsahovať aj označenie konkrétnych svedkov, znalcov, spoluobvinených, či iných dôkazov, u ktorých je dôvodná obava, že bude obvinený na nich pôsobiť, alebo u ktorých je už zrejmé, že tak obvinený už konal.“

Nasledujúci text § 72 ods. 2 sa označí ako odsek 3.

Doterajšie odseky 3 až 6 sa označia ako odseky 4 až 7.

V § 76 ods. 2 sa slová „Základná lehota“ nahrádzajú slovami „Ak nie je v odseku 8 ustanovené inak, základná lehota“.

V § 76 ods. 7 sa na konci odseku namiesto „postupuje primerane podľa § 72 ods. 3“ nahradí „postupuje primerane podľa § 72 ods. 4“.

V § 76 sa za odsek 7 vkladajú nové odseky 8 až 9, ktoré znejú:

„ 8/ Ak je obvinený vo väzbe z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. b) založeného na dôvodnej obave, že bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, väzba z tohto dôvodu môže trvať najviac tri mesiace. Ak nebol obvinený, ktorý nie je vo väzbe súčasne aj z iného dôvodu, prepustený z väzby pred uplynutím lehoty podľa prvej vety, musí byť prepustený z väzby na slobodu písomným príkazom predsedu senátu a v prípravnom konaní prokurátora v posledný deň tejto lehoty. Ak je obvinený vo väzbe súčasne aj z iného dôvodu, rozhodne o zmene dôvodov väzby najneskôr posledný deň lehoty podľa prvej vety súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie, inak musí byť obvinený, ktorý nie je vo väzbe súčasne aj z iného dôvodu, prepustený z väzby na slobodu písomným príkazom predsedu senátu alebo sudcu pre prípravné konanie, ktorý musí byť odôvodnený. Ak bolo zistené, že obvinený pôsobil na svedkov, spoluobvinených alebo znalcov alebo inak maril objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, o ponechaní obvineného vo väzbe nad lehotu podľa prvej vety rozhodne v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie, a po podaní obžaloby alebo návrhu na schválenie dohody o vine a treste súd, a to najneskôr v posledný deň lehoty podľa prvej vety.

9/ Ak je obvinený vo väzbe, pretože pôsobil na svedkov, spoluobvinených alebo znalcov alebo inak maril objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, ustanovenie odseku 8 sa nepoužije.“

Doterajšie odseky 8 až 10 sa označujú ako odseky 10 až 12.

§ 77 ods. 3 upraviť nasledovne:

„Dĺžka trvania väzby, o ktorej bolo rozhodnuté v konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch podľa § 380 ods. 2 alebo § 403 alebo v konaní podľa § 495 ods. 4 písm. b) alebo osobitného predpisu, sa posudzuje samostatne a nezávisle od dĺžky trvania väzby v pôvodnom konaní.“ a to s odkazom na § 9 ods. 4 písm. b) zákona č. 154/2010 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze v znení neskorších predpisov.“

V § 78 sa slová „8 až 10“ nahrádzajú slovami „10 až 12“.

V § 80 v odseku 1 sa v prvej vete vypúšťa „písm. a/ alebo c/“, teda veta pred druhou čiarkou znie nasledovne:

„Aj je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1, môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie ponechať obvineného na slobode alebo ho prepustiť na slobodu,“

V § 81 v odseku 1 sa v prvej vete vypúšťa „písm. a/ alebo c/“, teda veta pred druhou čiarkou znie nasledovne:

„Aj je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1, môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie rozhodnúť a ponechať obvineného na slobode alebo o jeho prepustení na slobodu aj vtedy,“

Za § 567q sa vkladá § 567r, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 567r

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. septembra 2021

U obvineného, ktorý je k 1. septembru 2021 vo väzbe podľa § 71 ods. 1 písm. b) založenej na dôvodnej obave dlhšie ako tri mesiace, a u ktorého nebolo doposiaľ zistené, že pôsobil na svedkov, spoluobvinených alebo znalcov alebo inak maril objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, vydá súd a v prípravnom konaní prokurátor príkaz na prepustenie z väzby 1. septembra 2021. V ostatných prípadoch rozhodne do 15. septembra 2021 súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie, či lehota väzby sa posudzuje podľa § 76 ods. 8 alebo ods. 9; ustanovenia § 76 ods. 2, 6 a 7 tým nie sú dotknuté.“.

Čl. II

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. septembra 2021.

Dôvody:

Pri rozhodovaní o väzbe súdy v prvom rade skúmajú dôvodnosť trestného stíhania, následne existenciu niektorého z dôvodov väzby, a až keď sú tieto podmienky vzatia do väzby splnené, môžu posudzovať, či väzbu nemožno nahradiť miernejšími opatreniami. Nie je možné posudzovať možnosti náhrady väzby, ak nie sú konštatované tieto „základy“ väzby. Vychádzajúc z rozhodovacej praxe Ústavného súdu SR, na ktoré už roky nadväzuje rozhodovacia prax všeobecných súdov, nie je namieste naďalej obmedzovať možnosť nahradenia väzby len na dôvody tzv. útekovej a preventívnej väzby, a to za situácie, keď podľa § 80 ods. 2 veta tretia Trestného poriadku a podľa § 81 ods. 1 veta druhá Trestného poriadku, je možné okrem iného nahradiť aj „opätovnú“ väzbu podľa § 71 ods. 3 písm. b) Trestného poriadku. Ak teda zákon umožňuje nahradiť väzbu v situácií, keď obvinený už pôsobil na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak maril objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, nie je žiaden právny ani logický dôvod vylúčiť v zákone možnosť náhrady väzby, ak je dôvodom väzby hrozba takéhoto pôsobenia.

Nepovažujem za opodstatnené určiť samostatne či „navyše“ obsahové náležitosti rozhodnutia o väzbe v prípade kolúzneho dôvodu väzby. Navyše predkladateľ návrhu veľmi zneprehľadnil ustanovenie § 72. Nakoľko konkrétne skutočnosti zakladajúce konkrétny dôvod väzby musia byť v rozhodnutí súdu a aj v návrh prokurátora uvedené v prípade každého väzobného dôvodu, hoc je táto prax už dávno ustálená v rozhodnutiach súdov, upravila som v tomto zmysle § 72 a vložila samostatný § 71a, ktorý sa venuje osobitným náležitostiam odôvodnenia rozhodnutia o väzbe vo vzťahu ku všetkým väzobným dôvodom. Pri kolúznej väzbe je zdôraznená potreba uvedenia nie len konkrétnych skutočností, ale aj jasné označenie svedkov a iných dôkazov. Je potrebné si uvedomiť, že toto má

vplyv aj na dĺžku kolúznej väzby, ktoré sa nemá vzťahovať na celý rozsah majú sa vykonaného dokazovania, ale len reálne ovplyvniteľné dôkazy. Preto aj nie je potrebné, aby pri trestnom čine, ktorý mal byť spáchaný organizovanou skupinou, bola výnimka na dĺžku trvania kolúznej väzby.

S ohľadom na uvedené preto postačí rovnaká maximálna doba trvania kolúznej väzby tak, ako je už takmer dvadsať rokov ustálená v Českej republike. Pokiaľ doba troch mesiacov nespôsobuje problémy v Českej republike, niet dôvodu, aby ich spôsobovala u nás. Ak sú „obmedzené personálne a materiálne podmienky orgánov činných v trestnom konaní“ na rozdiel od tých v Českej republike, je úlohou štátu, aby ich vylepšil, a nie kompenzoval ich dlhšou lehotou trvania kolúznej väzby.

Predkladateľ navrhovanej zmeny z neznámych dôvodov nevyužil možnosť zmeny § 77 ods. 3 V prípade, ak bol obvinený prepustený z väzby z dôvodu uplynutia maximálnej lehoty jej trvania, následne bol odsúdený v konaní proti ušlému a na výkon trestu bol vydaný na základe medzinárodného zatýkacieho rozkazu alebo európskeho zatýkacieho rozkazu s výhradou voči konaniu, ktorej sa v prípade nesúhlasu obvineného musí vyhovieť a rozsudok zrušiť, je veľmi problematické, či môže byť obvinený v takejto situácii v novom konaní vzatý do väzby. Táto situácia sa pritom vyjasníť jednoduchou úpravou uvedeného ustanovenia.

Celé paragrafové znenia navrhovaných zmien.

§ 71

Dôvody väzby.

1/

Obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že

a) ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest,

b) bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo

c) bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil,

ak s ohľadom na osobu obvineného, povahu a závažnosť trestného činu, pre ktorý bolo obvinenie vznesené, nie je v čase rozhodovania o väzbe účel väzby možné dosiahnuť inštitútmi nahrádzajúcimi väzbu, a to dohľadom probačného a mediačného úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. c/, ponúknutou zárukou podľa § 80 ods. 1 písm. a/, ponúknutým písomným sľubom obvineného podľa § 80 ods. 1 písm. b/, ponúknutou peňažnou zárukou podľa § 81.

2/

V prípade vzatia obvineného do väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b/ musí výrok obsahovať aj uvedenie osobitných lehôt podľa § 76 ods. 8 alebo ods. 9.

3/

Obvinený môže byť vzatý do väzby aj vtedy, ak je trestne stíhaný pre trestné činy terorizmu, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu a sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený.

4/

Ak bol obvinený prepustený z väzby, môže byť v tej istej veci vzatý do väzby, ak

a) je na úteku alebo sa skrýva, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, nezdržiava sa na adrese, ktorú uviedol orgánom činným v trestnom konaní alebo súdu, nepreberá zásielky alebo nerešpektuje príkazy orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu, alebo inak vedome marí vykonávanie nariadených úkonov,

b) pôsobí na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak marí objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie,

c) pokračuje v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil,

d) bol prepustený z väzby preto, že nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody a sú konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňujú niektorý z dôvodov väzby podľa odseku 1,

e) je obvinený pre ďalší úmyselný trestný čin, ktorý mal byť spáchaný po prepustení z väzby, alebo

f) ide o väzbu podľa odseku 3.

§ 71a

Náležitosti rozhodnutia o väzbe.

Odôvodnenie rozhodnutia o väzbe, ktorého následkom je vzatie obvineného do väzby alebo ponechanie obvineného vo väzbe, musí okrem všeobecných náležitostí odôvodnenia uznesenia obsahovať

a/ uvedenie skutkových okolností, o ktoré sa výrok rozhodnutia o väzbe opiera,

b/ konkrétne skutočnosti, ktoré preukazujú dôvody väzby,

c/ dôvody, pre ktoré nebolo možné dosiahnuť účel väzby inštitútmi nahrádzajúcimi väzbu v zmysle § 80 a § 81.

§ 72

Rozhodnutie o väzbe.

1/

Rozhodnutím o väzbe sa rozumie rozhodnutie o

- a) vzatí alebo nevzatí obvineného do väzby; za rozhodnutie o nevzatí do väzby sa považuje aj rozhodnutie o ponechaní obvineného na slobode pri nahradení väzby,
- b) prepustení z väzby a o zamietnutí žiadosti o prepustenie obvineného z väzby; za takúto žiadosť sa považuje aj žiadosť o nahradenie väzby,
- c) zmene dôvodov väzby obvineného,
- d) návrhu na predĺženie lehoty väzby obvineného,
- e) ponechaní obvineného vo väzbe, alebo predĺžení celkovej lehoty väzby v trestnom konaní,
- f) prepustení zatknutého obvineného na slobodu; za takéto rozhodnutie sa považuje aj rozhodnutie o ponechaní obvineného na slobode pri nahradení väzby.

2/

Konať a rozhodovať možno len o väzbe osoby, proti ktorej bolo vznesené obvinenie. O väzbe koná a rozhoduje súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie, ktorý nie je pri vymedzení dôvodov väzby návrhom prokurátora viazaný. Návrh prokurátora na vzatie obvineného do väzby musí obsahovať konkrétne skutočnosti, ktoré zakladajú navrhovaný dôvod väzby. V prípade návrhu na vzatie obvineného do väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b/, návrh musí obsahovať aj označenie konkrétnych svedkov, znalcov, spoluobvinených, či iných dôkazov, u ktorých je dôvodná obava, že bude obvinený na nich pôsobiť, alebo u ktorých je už zrejmé, že tak obvinený už konal.

3/

O sťažnosti proti rozhodnutiu súdu alebo sudcu pre prípravné konanie o väzbe koná a rozhoduje nadriadený súd. Pred rozhodnutím o väzbe musí byť obvinený vypočutý; o čase a mieste výsluchu sa vhodným spôsobom upovedomí prokurátor, obvinený a jeho obhajca, ak je dosiahnuteľný. Predseda senátu alebo sudca pre prípravné konanie vypočuje obvineného a potom umožní prísediacim alebo sudcom, prokurátorovi a obhajcovi položiť obvinenému otázky týkajúce sa rozhodnutia o väzbe; bez výsluchu obvineného možno rozhodnúť o väzbe len vtedy, ak obvinený výslovne požiadal, aby sa konalo v jeho neprítomnosti alebo ak zdravotný stav obvineného neumožňuje jeho výsluch. Zástupca záujmového združenia alebo iná osoba ponúkajúca záruku alebo peňažnú záruku sa upovedomí o výsluchu, ak je to potrebné. Návrhy a žiadosti prokurátora sa bezodkladne doručia obvinenému a žiadosti obvineného alebo iných osôb, podané v jeho prospech prokurátorovi tak, aby sa k nim prokurátor a obvinený mali možnosť pred rozhodnutím o väzbe vyjadriť; to platí aj o dôvodoch, pre ktoré má súd rozhodnúť o predĺžení celkovej lehoty väzby podľa [§ 76a](#).

4/

Ak v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie nevyhoví návrhu prokurátora vziať obvineného do väzby, rozhodne o nevzatí do väzby uznesením, ktoré v plnom znení s odôvodnením a poučením uvedie v zápisnici o úkone; to platí aj pre rozhodnutie o väzbe, ak súd alebo sudca pre prípravné konanie rozhoduje podľa [§ 76 ods. 3 alebo 4](#). Prokurátor môže v prípravnom konaní vziať návrh na vzatie obvineného do väzby späť až do vyhlásenia uznesenia sudcu pre prípravné konanie, ktorým sa o tomto návrhu rozhoduje; sudca pre prípravné konanie uznesením vezme na vedomie späťvzatie návrhu prokurátora na vzatie obvineného do väzby.

5/

K návrhu na vzatie obvineného do väzby, ako aj k ďalším návrhom prokurátora, na ktorých základe sa má v prípravnom konaní rozhodnúť o väzbe treba vždy pripojiť originál alebo orgánom činným v trestnom konaní overený rovnopis celého doposiaľ získaného spisového materiálu s očíslovanými listami a s prehľadom obsahu spisu. Predloženie spisu príslušnému orgánu nesmie byť prekážkou pre plynulé konanie vo veci.

6/

Sudca pre prípravné konanie alebo predseda senátu súdu, ktorý o návrhu alebo sťažnosti koná, môže v prípadoch zvlášť rozsiahleho spisového materiálu súhlasiť s predložením len príslušnej časti spisu.

7/

Obvineného, ktorý bol vzatý do väzby alebo u ktorého bolo nariadené dodanie na ďalší výkon väzby, dodajú do miesta výkonu väzby príslušníci Policajného zboru, Vojenskej polície alebo ozbrojení príslušníci finančnej správy a v súdnom objekte aj príslušníci Zboru väzenskej a justičnej stráže.

§ 76

Trvanie väzby.

1/

Väzba v rámci základnej alebo predĺženej lehoty väzby v prípravnom konaní a väzba v konaní pred súdom môže trvať len nevyhnutný čas.

2/

Ak nie je v odseku 8 ustanovené inak, základná lehota väzby v prípravnom konaní je sedem mesiacov; prokurátor je povinný prepustiť obvineného na slobodu najneskôr v posledný deň tejto lehoty, ak nepodá najmenej dvadsať pracovných dní pred jej uplynutím obžalobu, návrh na schválenie dohody o vine a treste alebo sudcovi pre prípravné konanie návrh na predĺženie tejto lehoty.

3/

Súd alebo sudca pre prípravné konanie rozhodne o väzbe alebo o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby v prípravnom konaní tak, aby v prípade podania sťažnosti proti rozhodnutiu mohol byť spis predložený nadriadenému súdu najneskôr päť pracovných dní pred uplynutím lehoty, ktorá by bola lehotou väzby v prípravnom konaní alebo pred uplynutím lehoty väzby v prípravnom konaní; nadriadený súd rozhodne do uplynutia lehoty, ktorá by bola lehotou väzby v prípravnom konaní alebo lehoty, ktorá sa má predĺžiť, inak predseda senátu nadriadeného súdu prepustí obvineného z väzby na slobodu písomným príkazom, ktorý musí byť primerane odôvodnený. Predĺžiť lehotu väzby možno len vtedy, ak návrh podľa odseku 2 bol podaný včas a ak nebolo možné pre obtiažnosť veci alebo z iných závažných dôvodov trestné stíhanie skončiť a prepustením obvineného na slobodu hrozí, že bude zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania. Predĺženie lehoty väzby môže trvať až sedem mesiacov, lehota väzby v prípravnom konaní však nesmie

presiahnuť dĺžku podľa odseku 7. Pri späťvzati návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby sa postupuje primerane podľa § 72 ods. 4.

4/

Ak bolo rozhodnuté, že lehota väzby obvineného sa predlžuje, je v prípravnom konaní prokurátor po každom takomto rozhodnutí povinný opäť postupovať podľa odseku 2 a súd alebo sudca pre prípravné konanie podľa odseku 3.

5/

Ak bola podaná obžaloba alebo návrh na schválenie dohody o vine a treste bez predchádzajúceho prepustenia obvineného prokurátorom na slobodu a lehota dvadsať pracovných dní podľa odseku 2 alebo 4 nebola dodržaná, predseda senátu bezodkladne prepustí obvineného z väzby na slobodu písomným príkazom, ktorý musí byť primerane odôvodnený; rovnako postupuje sudca pre prípravné konanie, ak bol podaný návrh na predĺženie lehoty väzby v prípravnom konaní a nebola dodržaná lehota dvadsať pracovných dní podľa odseku 2 alebo 4.

6/

Celková lehota väzby v prípravnom konaní spolu s väzbou v konaní pred súdom nesmie presiahnuť

- a) dvanásť mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre prečin,
- b) tridsaťšesť mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre zločin,
- c) štyridsaťosem mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin.

7/

Z lehoty uvedenej v odseku 6 pripadá na prípravné konanie najviac

- a) sedem mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre prečin,
- b) devätnásť mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre zločin,
- c) dvadsaťpäť mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin.

Ustanovenie [§ 78](#) tým nie je dotknuté.

8/

Ak je obvinený vo väzbe z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. b) založeného na dôvodnej obave, že bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mať obšasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, väzba z tohto dôvodu môže trvať najviac tri mesiace. Ak nebol obvinený, ktorý nie je vo väzbe súčasne aj z iného dôvodu, prepustený z väzby pred uplynutím lehoty podľa prvej vety, musí byť prepustený z väzby na slobodu písomným príkazom predsedu senátu a v prípravnom konaní prokurátora v posledný deň tejto lehoty. Ak je obvinený vo väzbe súčasne aj z iného dôvodu, rozhodne o zmene dôvodov väzby najneskôr posledný deň lehoty podľa prvej vety súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie, inak musí byť obvinený, ktorý nie je vo väzbe súčasne aj z iného dôvodu, prepustený z väzby na slobodu písomným príkazom

predsedu senátu alebo sudcu pre prípravné konanie, ktorý musí byť odôvodnený. Ak bolo zistené, že obvinený pôsobil na svedkov, spoluobvinených alebo znalcov alebo inak maril objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, o ponechaní obvineného vo väzbe nad lehotu podľa prvej vety rozhodne v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie, a po podaní obžaloby alebo návrhu na schválenie dohody o vine a treste súd, a to najneskôr v posledný deň lehoty podľa prvej vety.

9/

Ak je obvinený vo väzbe, pretože pôsobil na svedkov, spoluobvinených alebo znalcov alebo inak maril objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, ustanovenie odseku 8 sa nepoužije.

10/

Ak je obvinený v tom istom konaní stíhaný za viac trestných činov, na určenie lehoty uvedenej v odseku 6 je rozhodujúci čin najprísnejšie trestný; rozhodnutie o väzbe sa však na tento čin musí pri vymedzení dôvodov väzby skutkovo vzťahovať. Ak je to potrebné na dosiahnutie tohto účelu, môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie na návrh prokurátora rozhodnúť o zmene dôvodov väzby.

11/

Ak v priebehu konania vyjde najavo, že skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie, je iným trestným činom a dĺžka vykonanej väzby už presiahla lehotu uvedenú v odseku 6 alebo 7, obvinený musí byť prepustený z väzby na slobodu písomným príkazom predsedu senátu a v prípravnom konaní prokurátora, ktorý musí byť odôvodnený, najneskôr do 24 hodín od upozornenia na zmenu právnej kvalifikácie skutku, aj keď trvá niektorý z dôvodov väzby; predseda senátu koná na podklade rozhodnutia senátu.

12/

Lehoty uvedené v odsekoch 6 a 7 začínajú plynúť odo dňa zadržania alebo zatknutia obvineného; ak nepredchádzalo zatknutie alebo zadržanie obvineného, odo dňa obmedzenia osobnej slobody obvineného na základe rozhodnutia o väzbe. V prípadoch odmietnutia obžaloby a vrátenia veci prokurátorovi, vrátenia veci prokurátorovi na konanie o dohode o vine a treste, vrátenia veci prokurátorovi do prípravného konania podľa [§ 334 ods. 3](#), odmietnutia návrhu dohody o vine a treste podľa [§ 331 ods. 1 písm. b\)](#) alebo v prípadoch vrátenia veci prokurátorovi do prípravného konania, alebo ak prokurátor vzal obžalobu alebo návrh na schválenie dohody o vine a treste späť, plynie nová základná sedemmesačná lehota väzby v rámci lehoty uvedenej v odseku 7 odo dňa, keď bol spis doručený prokurátorovi.

§ 77

1/

Do plynutia lehôt podľa [§ 76 ods. 6 a 7](#) sa nezapočítava doba, počas ktorej sa obvinený nemohol zúčastniť na úkonoch trestného konania v dôsledku toho, že

a) bol vo väzbe v cudzine alebo tam bol zadržaný,

b)úmyselne si poškodil alebo nechal poškodiť zdravie, alebo

c)úmyselne vyvolal inú prekážku, ktorá mu v takej účasti bránila alebo bránila riadnemu vykonaniu úkonu trestného konania.

2/

Uznesenie podľa odseku 1 vydá predseda senátu a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť.

3/

Dĺžka trvania väzby, o ktorej bolo rozhodnuté v konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch podľa § 380 ods. 2 alebo § 403 alebo v konaní podľa § 495 ods. 4 písm. b) alebo osobitného predpisu, sa posudzuje samostatne a nezávisle od dĺžky trvania väzby v pôvodnom konaní.“ a to s odkazom na § 9 ods. 4 písm. b) zákona č. 154/2010 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze v znení neskorších predpisov.

§ 80

Nahradenie väzby zárukou, sľubom alebo dohľadom

1/

Aj je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1, môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie ponechať obvineného na slobode alebo ho prepustiť na slobodu, ak

a)záujmové združenie občanov alebo dôveryhodná osoba ponúkne prevzatie záruky za ďalšie správanie obvineného a za to, že obvinený sa na vyzvanie dostaví k policajtovi, prokurátorovi alebo na súd a že vždy vopred oznámi policajtovi, prokurátorovi alebo súdu vzdialenie sa z miesta pobytu, a súd alebo v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie považuje záruku vzhľadom na osobu obvineného a na povahu prejednávaného prípadu za dostatočnú a prijme ju,

b)obvinený dá písomný sľub, že povedie riadny život, najmä že sa nedopustí trestnej činnosti a že splní povinnosti a dodrží obmedzenia, ktoré sa mu uložia, a súd alebo v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie považuje sľub vzhľadom na osobu obvineného a na povahu prejednávaného prípadu za dostatočný a prijme ho, alebo

c)s ohľadom na osobu obvineného a povahu prejednávaného prípadu možno účel väzby dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným alebo odovzdaním dohľadu nad obvineným do iného členského štátu Európskej únie podľa osobitného predpisu.

2/

Súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie oboznámi toho, kto ponúka prevzatie záruky podľa odseku 1 písm. a) a spĺňa podmienky na jej prijatie, s podstatou obvinenia a so skutočnosťami, ktoré odôvodňujú väzbu; obvineného oboznámi s obsahom záruky. Súčasne môže obvinenému súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie uložiť splnenie primeraných povinností a dodržanie obmedzení. Ak je obvinený stíhaný pre obzvlášť závažný zločin, je daný dôvod väzby podľa [§ 71 ods. 3 písm. a\) až c\)](#) alebo [e\)](#), alebo obvinený bol vzatý do väzby podľa odseku 3 alebo podľa [§ 81 ods. 4,](#)

možno záruku alebo sľub prijať alebo uložiť dohľad, len ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu. Ak je obvinený stíhaný pre trestné činy terorizmu, možno záruku alebo sľub prijať alebo uložiť dohľad, len ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu. Obvinenému sa vždy uloží povinnosť oznámiť policajtovi, prokurátorovi alebo súdu, ktorý vedie konanie, každú zmenu miesta pobytu.

3/

Ak bol obvinený ponechaný na slobode alebo prepustený na slobodu podľa odseku 1 a záujmové združenie občanov alebo dôveryhodná osoba, ktorá ponúkla prevzatie záruky, dôvodne odstúpi od záruky, obvinený poruší daný sľub alebo nesplní povinnosti alebo poruší obmedzenia, ktoré mu uložil súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie, alebo probačný a mediačný úradník oznámi, že dohľad neplní svoj účel alebo že obvinený marí nerušený výkon kontroly technickými prostriedkami, môže súd, ak je daný dôvod väzby podľa [§ 71](#), vziať obvineného do väzby a na ten účel predseda senátu prípadne i vydať príkaz na zatknutie; v prípravnom konaní postupuje policajt a prokurátor podľa [§ 86](#) a [§ 87 ods. 1](#) a sudca pre prípravné konanie podľa [§ 87 ods. 2](#), alebo sa postupuje podľa [§ 73](#). Ak bol obvinený vzatý do väzby po predchádzajúcom prepustení z väzby na slobodu, pre ďalšie trvanie väzby sa použije [§ 78](#).

4/

Ak obvinený bol počas výkonu dohľadu probačného a mediačného úradníka vzatý do väzby v inej veci, výkon dohľadu sa prerušuje. To sa netýka postupu súdu alebo na návrh prokurátora sudcu pre prípravné konanie podľa odseku 3.

§ 81

Peňažná záruka

1/

Ak je daný dôvod väzby môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie rozhodnúť o ponechaní obvineného na slobode alebo o jeho prepustení na slobodu aj vtedy, ak obvinený zložil peňažnú záruku a súd alebo sudca pre prípravné konanie ju prijme. Ak je obvinený stíhaný pre obzvlášť závažný zločin, je daný dôvod väzby podľa [§ 71 ods. 3 písm. a\) až c\)](#) alebo [e\)](#), alebo obvinený bol vzatý do väzby podľa odseku 4 alebo podľa [§ 80 ods. 3](#), možno peňažnú záruku prijať, len ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu. Ak je obvinený stíhaný pre trestné činy terorizmu, možno peňažnú záruku prijať, len ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu. Obvinenému sa vždy uloží povinnosť oznámiť policajtovi, prokurátorovi alebo súdu zmenu miesta pobytu. So súhlasom obvineného môže peňažnú záruku zložiť aj iná osoba, ale pred jej prijatím musí byť oboznámená s podstatou obvinenia a so skutočnosťami, v ktorých sa nachádza dôvod väzby. Na dôvody, pre ktoré peňažná záruka môže pripadnúť štátu, musí sa obvinený a osoba, ktorá peňažnú záruku zložila, vopred upozorniť.

2/

S prihliadnutím na osobu a majetkové pomery obvineného alebo toho, kto za neho zloženie peňažnej záruky ponúka, povahu činu, jeho následok a iné okolnosti prípadu predseda senátu alebo v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie

a) v rámci postupu podľa [§ 72 ods. 2](#) alebo [§ 302 ods. 2](#) opatrením určí výšku peňažnej záruky a spôsob jej zloženia a doručí opatrenie tomu, kto má peňažnú záruku zložiť, alebo

b) postupuje podľa [§ 72 ods. 2](#) alebo [§ 302 ods. 2](#) bez vydania tohto opatrenia.

3/

Súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie rozhodne, že peňažná záruka pripadá štátu, ak obvinený

a) ujde, skrýva sa alebo neoznami zmenu svojho pobytu a znemožní tak doručenie predvolania alebo inej písomnosti policajta, prokurátora alebo súdu,

b) pôsobí na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak marí objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie,

c) zavinene sa nedostaví na predvolanie na úkon trestného konania, ktorého vykonanie je bez jeho prítomnosti vylúčené,

d) pokračuje v trestnej činnosti alebo sa pokúsi dokončiť trestný čin, ktorý prv nedokonal alebo ktorý pripravoval, alebo ktorým hrozil,

e) nesplní povinnosti alebo nedodrží obmedzenia, ktoré mu uložil súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie,

f) sa vyhýba výkonu uloženého trestu odňatia slobody alebo peňažného trestu, alebo výkonu náhradného trestu odňatia slobody za peňažný trest, alebo

g) nevedie riadny život.

4/

Ak bol obvinený ponechaný na slobode alebo prepustený na slobodu podľa odseku 1 a nastane niektorá z okolností podľa odseku 3, môže súd, ak je daný dôvod väzby podľa [§ 71](#), vziať obvineného do väzby a na ten účel predseda senátu prípadne aj vydať príkaz na zatknutie; v prípravnom konaní postupuje policajt a prokurátor podľa [§ 86](#) a [87 ods. 1](#) a sudca pre prípravné konanie podľa [§ 87 ods. 2](#), alebo sa postupuje podľa [§ 73](#). Ak bol obvinený vzatý do väzby po predchádzajúcom prepustení z väzby na slobodu, pre ďalšie trvanie väzby sa použije [§ 78](#).

5/

Peňažnú záruku zruší na návrh prokurátora alebo obvineného, alebo osoby, ktorá ju zložila, alebo aj bez návrhu súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie, ktorý o jej prijatí rozhodol, ak pominuli alebo sa zmenili dôvody, ktoré k jej prijatiu viedli. Ak bol obvinený právoplatne odsúdený na trest odňatia slobody alebo peňažný trest, alebo trest povinnej práce, môže súd rozhodnúť, že peňažná záruka trvá do dňa, keď odsúdený nastúpi výkon trestu odňatia slobody alebo zaplatí

peňažný trest, alebo vykoná trest povinnej práce, alebo uhradí náklady trestného konania. Obvinený, ktorý bol právoplatne odsúdený na peňažný trest, môže tiež požiadať, aby sa záruka, ktorú zložil, použila na zaplatenie peňažného trestu alebo uspokojenie priznaného nároku na náhradu škody.

6/

Proti rozhodnutiu podľa odseku 3 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 567r

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. septembra 2021

U obvineného, ktorý je k 1. septembru 2021 vo väzbe podľa § 71 ods. 1 písm. b) založenej na dôvodnej obave dlhšie ako tri mesiace, a u ktorého nebolo doposiaľ zistené, že pôsobil na svedkov, spoluobvinených alebo znalcov alebo inak maril objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, vydá súd a v prípravnom konaní prokurátor príkaz na prepustenie z väzby 1. septembra 2021. V ostatných prípadoch rozhodne do 15. septembra 2021 súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie, či lehota väzby sa posudzuje podľa § 76 ods. 8 alebo ods. 9; ustanovenia § 76 ods. 2, 6 a 7 tým nie sú dotknuté.

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. septembra 2021.